

ACADEMIA 2025: INŠPIRÁCIE Z MADRIDU PRE ROZVOJ KVALITNÉHO KARIÉROVÉHO PORADENSTVA V ODBORNOM VZDELÁVANÍ

Tatiana Haviarová

Koncom apríla som mala možnosť zúčastniť sa medzinárodného vzdelávacieho programu ACADEMIA 2025, ktorý sa konal v Madride. Počas piatich intenzívnych dní sme sa ako účastníci z rôznych európskych krajín zoznámili so systémom odborného vzdelávania v Španielsku, konkrétne v autonómnom regióne Madrid, a podrobne sme preskúmali, ako sa kariérové poradenstvo integruje do života škôl a vzdelávacích inštitúcií.

Dôraz na individualizáciu a inklúziu

Jedným z prvých navštívených miest bola Škola Vista Alegre, ktorá poskytuje kompenzačné vzdelávanie pre žiakov zo znevýhodneného prostredia. Ich prístup ku kariérovému poradenstvu je prepojený s podporou základných zručností a sebavedomia žiakov. Poradcovia tu intenzívne pracujú so žiakmi formou osobných plánov a reflexívnych rozhovorov, čo považujem za výborný základ pre ďalšiu profesijnú orientáciu.

Rovnako zaujímavá bola návšteva Jednotky pre začlenenie na trh práce Puerta Bonita, kde mladí ľudia získavajú praktické zručnosti spojené s aktuálnymi potrebami zamestnávateľov. Kariérové poradenstvo je tu úzko prepojené s pracovným mentoringom a reálnym zapojením do firemných procesov, čím sa výrazne zvyšuje ich šanca na uplatnenie.

Integrované centrá odborného vzdelávania – silné prepojenie so zamestnávateľmi

Navštívili sme aj Integrované centrum odborného vzdelávania Profesor Raúl Vázquez, ktoré patrí k centráм excelentnosti. Centrum ponúka širokú škálu študijných programov z oblastí ako doprava, automobilový priemysel, logistika, ale aj nové digitálne technológie. Zaujala ma ich systematická práca s profesijnými portfóliami a využívanie digitálnych nástrojov pri sebahodnotení žiakov. Poradenské aktivity sú tu včlenené priamo do vyučovacieho procesu – napr. cez projektové vyučovanie s reálnymi zákazkami od firiem.

Ďalším výnimočným centrom bolo Integrované centrum odborného vzdelávania José Luis Garcí v Alcobendase, ktoré je zamerané na audiovizuálnu tvorbu. Študenti tu pracujú na profesionálnych produkciách v spolupráci s externými partnermi, čo im umožňuje získať konkrétne skúsenosti z trhu. Poradenský prístup je tu orientovaný na tvorbu umeleckého portfólia a sebareprezentáciu, čím výrazne podporuje zamestnateľnosť absolventov v kreatívnom sektore.

Inovácie v oblasti mentoringu – program FP Mentors

Veľmi inšpiratívny bol aj program FP Mentors, predstavený v centre Escuela de la Vid, ktoré je zamerané na vinárstvo a potravinárstvo. V tomto modeli pôsobia starší študenti a absolventi ako mentori pre nových žiakov. Tento prístup výrazne zlepšuje adaptáciu nových študentov, zvyšuje ich angažovanosť a zároveň posilňuje komunitný rozmer školy. Program zároveň prepája školu so zamestnávateľmi a odborníkmi z praxe, ktorí pôsobia ako externí mentori – čo považujem za jeden z najefektívnejších nástrojov prehĺbenia kariérovej orientácie.

Vzdelávanie dospelých ako príležitosť pre reštart kariéry

Navštívili sme aj Centrum vzdelávania dospelých Vista Alegre, ktoré ponúka vzdelávanie v základných kompetenciách, jazykoch a odborných kurzoch pre dospelých v rôznych životných situáciách. Kariérové poradenstvo tu hrá kľúčovú úlohu pri výbere kurzov, plánovaní kariérneho návratu či zmene profesie. Dôležitým aspektom je aj psychologická podpora a povzbudenie k ďalšiemu učeniu.

Záverečné zhodnotenie

ACADEMIA 2025 v Madride bol týždeň plný inšpirácií, zdieľania dobrej praxe a profesionálnych rozhovorov. Videla som konkrétne príklady kvalitného kariérového poradenstva integrovaného do odborného vzdelávania, ktoré sú dôkazom, že systémové zmeny môžu byť účinné len ak sú prepojené s praxou, potrebami študentov a požiadavkami trhu.

Španielsky model má jasnú víziu – budovať kariérové poradenstvo ako dynamickú súčasť školy, nie ako izolovanú funkciu. Kvalitné poradenstvo má zmysel vtedy, keď je živé, osobné, praktické a sieťované – v takom prípade aj malé zmeny môžu priniesť veľký dopad na život mladého človeka.

Autorka

Mgr. Tatiana Haviarová

Autorka vyštudovala francúzsky jazyk a literatúru na Pedagogickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Dlhodobo sa venovala riadeniu medzinárodných projektov v prostredí verejného aj súkromného sektora. Od roku 2022 pôsobí ako odborný zamestnanec pre európske politiky na Štátnom inštitúte odborného vzdelávania, kde sa venuje implementácii nástroja Europass a prepájaniu európskych politík so slovenskou praxou. Je lektorka, absolventka akreditovaného výcviku kariérového poradenstva. Zameriava sa na podporu rozvoja zručností, celoživotného vzdelávania a prepájania vzdelávania s potrebami trhu práce.

tatiana.haviarova@siov.sk